

P R E P O R U K A
ZA SASTAVLJANJE PORESKOG BILANSA
ZA POSLOVNU 2008. GODINU

Udruženja građana, koja se u poreskom zakonodavstvu tretiraju kao "druga pravna lica", u obavezi su da podnesu **PORESKI BILANS za 2008. godinu najkasnije u utorak, 10. marta 2009. godine.** Sastavljanje poreskog bilansa za one koji **nisu imali promet preko tekućeg računa** neće predstavljati problem. Dovoljno je odštampati u dva primerka *poreski bilans i poresku prijavu – obrazac PDN* i prazne, sa popunjenim osnovnim podacima (naziv i sedište udruženja, PIB, matični broj...) predati u poresku upravu opštine na kojoj je registrovano sedište udruženja.

Ukoliko je organizacija, pak, ostvarila promet preko tekućeg računa, potrebno je obratiti pažnju na vrstu prihoda koja je ostvarena. Naime, prihodi koji su ostvareni u periodu od 1.1.2008. do 31.12.2008. godine i to po osnovu: članarina, donacija i/ili dotacija, **ne smatraju se prihodima koji su ostvareni na tržištu, te kao takvi nisu predmet oporezivanja.** No, ako je udruženje ostvarilo prihode po osnovu pružanja usluga ili prodaje proizvoda (na primer: izdavanje fakture za pružanje usluga reklame u časopisu i/ili sajtu; prihodi od pruženih usluga reklamiranja/predstavljanja drugih organizacija/preduzeća/proizvoda svojim članovima; ugovoreni i naplaćeni preko tekućeg računa poslovi vezani za pružanje usluga posredovanja u prodaji kartica/letovanja/participacije za sportska takmičenja od lica koja nisu članovi organizacije...), prihode po osnovu zakupnine, prihode od kamata i prihode po osnovu sponzorstava (*ovo je jedan od najčešćih oblika prihoda koji udruženja ostvaruju. U izradi poreskog bilansa, izuzetno je bitno razdvojiti prihode ostvarene po osnovu sponzorstava od onih koji su ostvareni putem donacija. Osnovna razlika je u predmetu ugovora – ukoliko se udruženje u ugovoru obaveže da davaocu za primljeni novac učini neku protivuslugu, takav ugovor se smatra ugovorom o sponzorstvu, a što znači i da je prihod ostvaren na takav način – oporeziv.* Ukoliko je u ugovoru naglašeno da primalac sredstava nije u obavezi da za taj iznos učini bili kakvu protivčinidbu davaocu sredstava, kao i da će pomenuta sredstva utrošiti na razvoj svoje delatnosti, onda se prihod ostvaren na takav način smatra – donacijom, a što znači da **ne podleže oporezivanju**). Ako je udruženje ostvarila prihode koji su oporezivi, onda je potrebno da izvrši i **usklađivanje troškova** kako bi se utvrdio rezultat po poreskim propisima (rezultat koji je iskazan u *bilansu uspeha* utvrđen je na bazi računovodstvenih propisa i taj rezultat poreski organi ne uzimaju kao validan za obračun poreske obaveze).

Pri utvrđivanju rashoda i rezultata, bitno je imati na umu sledeće:

- i) Prihodima koji su oporezivi suprostavljaju se samo oni troškovi koji se nedvosmisleno vezani za te prihode, odnosno koji su izazvani nastankom tih prihoda;
- ii) Troškovi koji se ne mogu, u punom iznosu, direktno vezati za oporezive prihode, vezuju se do visine procentualnog učešća oporezivih prihoda u ukupnim prihodima. To znači, na primer, da je ukupno oporezivih prihoda ostvareno 60.000,00 dinara, a da zbir ukupnih prihoda iznosi 200.000,00 dinara, a da troškovi (koji se ne mogu vezati direktno za oporezive prihode) iznose 140.000,00 dinara. Utvrđeni procenat 30% ($60.000/200.000$) se množi sa iznosom troškova – $140.000 \times 30\% = 42.000,00$ dinara – to je iznos troškova koji se mogu oduzeti od oporezivog prihoda.
- iii) Oporezuje se samo dobitak, tj. višak prihoda u odnosu na rashode, koji je **veći od 300.000 dinara**¹. Nadovezujući se na primer u tački ii) utvrđeni dobitak iznosi 18.000,00 dinara ($60.000,00 - 42.000,00$), a što znači da udruženje **nije u obavezi** da obračuna i plati porez (u *obrascu PDN* u tački 4.5. upisujete „0“). – Ali, ukoliko je udruženje ostvarilo dobitak (**ne prihod, nego dobitak/profit**) veći od 300.000,00 dinara (na primer 300.001,00 dinar) u obavezi je da obračuna i plati porez na dobitak na puni iznos, a što znači na 300.001,00 dinara!²

Uz poreski bilans i poresku prijavu – obrazac PDN podnosi se još i: bilans stanja, bilans uspeha i statistički aneks.

Važno je imati na umu:

- Troškovi reprezentacija, reklame i propagande se priznaju kao trošak u visini od 3% od bruto prihoda (oporezivog i neoporezivog),
- Ne priznaje se kao trošak: kazne i penali, kamate zbog neblagovremeno plaćenog poreza, troškovi koji nemaju veze sa obavljanjem djelatnosti zbog koje je lice registrovano, pokloni dati političkim organizacijama,
- izdaci za zdravstvene, obrazovne, naučne, humanitarne, verske, zaštitu čovekove sredite i sportske namene, priznaju se kao rashod u iznosu najviše do 3,5% od ukupnog prihoda,
- Izdaci za humanitarne namene priznaju se samo ako su izvršeni preko humanitarnih organizacija registrovanih za te namene.

Beograd, 5. decembar 2008. godine

¹ Zakonom propisano oslobođenje

² Ukoliko bi dobitak/višak prihoda u odnosu na rashode bio 300.001,00, udruženje bi bilo u obavezi da plati 30.000,10 dinara poreza na dobitak ($300.001,00 \times 10\%$)